

FRANCESC GAMISSANS,

LA VEU DE FRANCESC I CHIARA D'ASSÍS A LLEIDA

Per: Jordi Curcó, periodista i historiador

Avui 13 de juny, festa de Sant Antoni de Pàdua, és festa grossa al santuari d'aquest sant tant popular que els *frarets* (amb aquest carinyós apel·latiu anomenem a Lleida als frares franciscans) tenen al carrer Vila Antònia.

Però en aquest Sant Antoni d'enguany, els *frarets* de Lleida seran un menys per a celebrar-lo. El passat 19 de maig, moria el P. Francesc Gamissans i Anglada, que tot i haver nascut a Vic l'any 1929 (tenia 87 anys), en portava un plec al convent de Lleida i s'havia encarnat a la nostra ciutat sentint-se un lleidatà més. Tant, que lluia amb molt d'orgull la Medalla de la Ciutat al Mèrit Cultural, que la Paeria li va concedir la Festa Major de fa dos anys.

El dia del seu traspàs ja tenia en ment escriure una recordança d'aquest *fraret*, però he deixat passar el temps per a fer-la coincidir, per escaient, amb aquesta festa tant franciscana i a Lleida, alhora també, tant lleidatana. Calia fer-ho i més encara pel poc ressò que el seu traspàs ha tingut en el mitjàns d'informació locals, tot i tractar-se d'un frare que alhora era periodista i escriptor (autor de més d'una trentena de llibres); havent estat la nostra ciutat l'indret on han bressolat les seves darreres cinc obres, publicades per Pagès Editors: “*Sant Francesc d'Assís*” (2006), “*De tots colors*” (2009), “*Joan XXIII*” (2010), “*Chiara d'Assís*” (2012) i “*La Vellesa encalmada*” (2013), el seu darrer llibre adreçat als ancians. L'editor Lluís Pagès el recorda com: “*L'autor més entranyable que ha passat per la nostra editorial. Exquisit de tracte i amb una literatura de qualitat, que trobarem molt a faltar*”.

El setmanari *Catalunya Cristiana* publicà fa poques setmanes un article signat per Pere Fàbregues, l'altre editor de les seves obres, on fa justa memòria i lloança del P. Gamissans: “*He tingut el goig i la sort -diu ell- de ser editor de la seva obra màxima i d'altres. I quan dic la seva, penso inevitablement en els cinc volums de “Les fonts franciscanes”, que va traduir amb una exquisidesa de vocabulari que traspuava el seu íntim esperit franciscà, necessari per a fer-nos més proper el Pobrissó d'Assís*”. Fàbregas diu que en l'escriure, Gamissans era: primmirat i perfeccionista;

humanament amable i entranyable, senzill, respectuós amb els altres, com auster en si mateix.

També jo vaig tenir el privilegi de tractar-lo i de mantenir-hi una bona i dilatada amistat. De llegir-lo i d'estimar-lo, el P. Gamissans es feia estimar. Tots dos vam compartir col·laboracions periodístiques en diversos espais, un d'ells, el setmanari *Catalunya Cristiana*, on el 22 d'abril de 2012 vaig tenir el goig de publicar una entrevista a l'amic Gamissans, que li havia fet amb ocasió de l'edició d'un dels seus darrers llibres "*Chiara d'Assís*". La primera biografia de Santa Clara escrita en català, publicada per Pagès Editors amb ocasió del VIII Centenari de la fundació de les clarisses.

Recordo bé aquella trobada amb el P. Gamissans, a l'acollidora sagristia del convent. Ell, lluint amb prestància l'hàbit franciscà, assegut, acaronent amb les seves mans aquell novell llibre que feia pocs dies acabava d'infantar. Com se'l mirava i com n'estava de satisfet!: "*Jordi, ha quedat maco el llibre, oi?!*". Vaig fer-li jo mateix la fotografia que il·lustrà aquella entrevista i avui aquesta recordança, mentre ell parlava de *Chiara* amb passió i fervor: "*...és la millor intèrpret dels ideals de sant Francesc. Tos dos nasqueren, visqueren i moriren a Assís. Es portaven pocs anys i es tenien una amistat molt afectuosa. Clara fou una dona ferma, culta, dolça i ensems decidida*". Digué aleshores i així, negre sobre blanc, ho vaig transcriure. Ara jo puc dir d'ell, que emmirallant-se en la seva estimada *Chiara*, ha estat un "fraret" ferm, culte, dolç i decidit com la santa i, a més a més, l'autèntica veu de Francesc i Clara d'Assís a Lleida. M'afegeixo però a les paraules que digué el P. Joaquim Recasens en l'homilia de les seves exèquies, als peus de Sant Antoni de Pàdua: "*...Gamissans ha estat el més gran divulgador de l'esperit franciscà i del franciscanisme popular de tot Catalunya i de tota la Península Ibérica*".

Recasens s'esplaià en qualificar-lo a més a més, com a home polifacètic: "*...culte, llegit, molt il·lustrat, músic i melòman, escriptor, periodista, guionista de ràdio i televisió, i ací a Lleida -digué- heu tingut el goig de viure una faceta que vosaltres li vàreu ajudar a descobrir, el seu talent com a dramaturg*". Ho corroboro i és veritat que fou aquesta la faceta més lleidatana del P. Gamissans, havent escrit cinc obres per a ser representades totes elles pels actors del grup TOAR, dirigits pel seu bon amic, l'entranyable i també enyorat Enric Castells: "*Francesc i Clara d'Assís, una història d'amor*", "*Joan XXIII, paradigma de la pau i el bé*". "*El*

Carmel de Lleida”, “*Francesc Castelló, visqué estimant i morí perdonant*” representada en sis ocasions –com admirava ell a aquest jove màrtir lleidatà!-, i la darrera, “*La Marieta te un blau al front*”, una original teatralització de la popular llegenda de la Mare de Déu del Blau. No seria ara oportú aplegar en un llibre aquestes cinc obres de teatre escrites i representades a Lleida? Caldria anar-ho pensant, com un merescut reconeixement a aquest frare dramaturg.

“Pau i bé”, era la seva franciscana salutació com a bon “fraret” que era i que amb tota naturalitat brollava sempre dels seus llavis; i que ara i avui, en aquesta recordança s’escau més que mai: ***Pau i bé, Francesc Gamissans!***